

HAYAT VE KÜLLİLEŞMEK

“Hayat, cüz’î bir cüz’iyi, küll ve küllî hükmüne getirir. Ve küllî şeyleri bir cüz’e sığdırmaya sebeptir.”(1)

Cüz, "kısım, parça"; **cüz’î** ise “parçaya ait olan, biraz, pek az” gibi mânalara gelir.

Küll; “cüzlerden meydana gelen, tüm”; **küllî** ise, “cüz’ilerden meydana gelen, fazla” demektir.

Nur Külliyatı’nda bu kavramlar tevhidin ispatında kullanılır.

Cüz kimin mülkü ise küll de onun mülküdür. Meselâ, insanın bir parmağı cüz, bedeni ise külldür. Parmağı yapan kim ise bütün bedeni yapan da O’dur. Keza, güneş sistemi küll, her bir gezegen ise cüzdür.

Küllî ise cüz’i fertlerin tümüne denilir. Meselâ, insan nevî küllîdir, her bir insan ise o küllî mânayı taşıyan cüz’i birer ferttir. Nevin sahibi kim ise, fertlerin sahibi de O’dur. Bir insanı yaratan; bütün insanların da yaratıcısıdır.

Hayatın **“cüz’î bir cüz’ü, küll ve küllî hükmüne getirmesi”**ne gelince:

Burada cüz’î kelimesi küçüklük ifade etmektedir. Yani, bütünün küçük bir parçası hayat ile küll ve küllî hükmüne geçiyor. İnsan bedeni küll, göz ise o bütünün küçük bir parçasıdır. Ancak, hayat ile o küçük parça, bütün bedenle irtibatlı olması dolayısıyla küll hükmüne geçer. Bir tek gözü yapamayan bedeni de yapamaz.

Küllî kelimesini **“çok, ziyade”** olarak anladığımızda mâna aynı olur. Kavram olarak düşündüğümüzde ise; bütün gözler âlemi küllî, onun bir ferdi olan her bir göz ise cüz’îdir. Bütün gözleri yaratamayan bir gözü de yaratamaz. Bu cihetle o tek göz, küllî hükmüne geçmiş olur.

Hayatın “küllî şeyleri bir cüz’e sığdırmaya sebep” olması:

Burada da küllî kelimesi, **“çok, ziyade, fazla”** mânasında kullanılmıştır. Örnek olarak bir çiçeği ve onu kuşatan ve onun yardımına koşan dört ana unsuru düşünelim. Havanın, suyun, toprağın ve ziyanın o çiçeğin yapılışında görev almaları dolayısıyla, o küçük çiçek manen o unsurları içine almış ve onlar buna sığılmış gibi olurlar; koca güneşin bir küçük aynada tecelli etmesi gibi.

Aynı dersin aynı manayı destekleyen harika bir tesbit:

“... Hayatın ziyası olan şuur ile akıl ile bir insan kendi hanesindeki odalarda gezdiği gibi, o zîhayat kendi akli ile avalim-i ulviyede ve ruhiyede ve cismanîyede gezer. Yani, o zîşuur ve zîhayat manen o âlemlere misafir gittiği gibi, o âlemler dahi o zîşuurun mir’at-ı ruhuna misafir olup, irtisam ve temessül ile geliyorlar.”(2)

İnsan hem manevî âlemleri, hem de cismanî âlemleri, meselâ hem melekler âlemini, hem de yıldızlar âlemini tefekkür edebilmekte, böylece o âlemlere manen misafir gitmektedir. Bunun en güzel bir misali görme hadisesidir. İnsan bir yıldızla baktığı zaman, nazarı o yıldızla ulaşmış, dolayısıyla da ona misafir gitmiş gibi olur. O yıldız da görüntüsüyle insanın gözbebeğinde tecelli etmekle sanki iade-i ziyaret yapar. Böylece iki yönlü bir misafirlik gerçekleşir.

Aynı şekilde, bir yıldız veya bir gezegeni düşündüğümüzde de fikrimiz o şeye ulaşmış gibi olur. Bu düşünce anında o şey de bizim aklımıza misafir gelir ve biz o misafirle sohbet edercesine onu incelemeye başlarız.

O halde, biz hangi âlemi düşünüyorsak, o âlem de bizim ruh aynamıza girmiş, ona misafir olmuş ve onda temessül etmiş oluyor.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dokuzuncu Söz, Birinci Maksat.](#)

(2) bk. [age.](#)